

Людмила Балабанова

Роса

Върху

бурените

Ludmila Balabanova

Dewdrops

on the

Weeds

Людмила Балабанова
Ludmila Balabanova

Роса
върху
бурените

Dewdrops
on the
Weeds

хайку
haiku

*Книгата се издава с финансовата подкрепа
на Министерството на културата на Република България*

*This book is published with the financial support
of the Ministry of Culture of the Republic of Bulgaria*

© Людмила Балабанова, автор, 2016
© Людмила Балабанова, Дейвид Г. Ланю, превод, 2016
© Дейвид Г. Ланю, предговор, 2016
© Ирина Каракехайова, илюстрации, 2016
© Яна Левиева, дизайн, 2016
© Сمول Стейшънс Прес, 2016
Адрес на издателството:
София 1408, ул. *Димитър Манов* № 20
www.smallstations.com

ISBN 978-954-384-047-2

Превод на английски
Людмила Балабанова и Дейвид Ланю
English translation
Ludmila Balabanova & David Lanoue

Илюстрации
Ирина Каракехайова
Illustrations
Irina Karakehayova

Смол Стейшънс Прес | София – Лондон

Unexpected Light

In one remarkable haiku in this remarkable collection, Ludmila Balabanova sees (and invites readers to see along with her) “unexpected light” shine through the translucent wings of a moth. If haiku is an art of discovery, as I believe it must be, Balabanova is one of the foremost, most committed explorers of our time. She opens her mind and senses to find unexpected light in the outer universe of nature and the inner one of her own emotions, memories, and dreams.

Though she is an intellectual who has written a fine critical study of the philosophical underpinnings of the genre – *Haiku: A Dragonfly Under the Hat (The Power of the Unsaid)* – Balabanova does not approach the composition of such poetry as an intellectual. Following in the tradition of the great seventeenth-century haiku master Bashô, she relies more on heart than on intellect in her poetic art of one-breath revelation. She trusts her heart – that rich, intuitive, deeper-than-rational realm of consciousness – to discover light under a moth’s wings, the celestial connection between a kiss at a bus stop and a day moon, the hidden linkage of cornflowers with a feeling of unasked-for love. Such discoveries require a guileless openness to the present moment of the sort that more children than adults achieve. Lucky for us, Balabanova is an intellectual critic but, as a poet, deeply intuitive.

These pages are filled with whimsical flights of imagination, wry humor, poignant records of love and separation, and open-eyed reflections on a universe continuously unfolding its meanings before the poet's eyes and our own. The thirty-nine haiku that follow are an invitation to readers to become discoverers themselves: to see what the poet sees, imagine what she imagines, feel what she feels. Because so much depends on (in Balabanova's phrase) "the power of the unsaid," each haiku in this volume leaves ample unspoken space for readers to go beyond her revelations to achieve (as the poet once put it) "their own enlightenment."

This little book is a treasure. You will read it and re-read it many times, savoring it, contemplating it, and with each perusal, discovering more.

Unexpected light awaits.

David G. Lanoue

Xavier University of Louisiana

President, Haiku Society of America

Неочаквана светлина

В едно забележително хайку от тази забележителна сбирка Людмила Балабанова вижда (и кани читателите да видят заедно с нея) блясък на „неочаквана светлина“ през прозиращите крила на нощна пеперуда. Ако хайку е изкуство на откритието, каквото аз вярвам, че трябва да бъде, Балабанова е един от най-важните, най-посветените изследователи на нашето време. Тя отваря съзнанието и сетивата си, за да открива неочаквана светлина във външната вселена на природата и във вътрешната вселена на нейните емоции, спомени и мечти.

Въпреки че е интелектуалка, написала представително критическо изследване на философските опори на жанра – *Хайку: водно конче под шапката (Силата на неизговореното)* – подходът на Балабанова към писането на такава поезия не е интелектуален. Следвайки традицията на великия майстор на хайку от 17-и век Башьо, тя разчита повече на сърцето, отколкото на интелекта, в нейното поетическо изкуство на траещо един дъх откровение. Тя се доверява на сърцето си – тази богата, интуитивна област на съзнанието, по-дълбока от рационалната – за да открие светлина под крилата на нощна пеперуда, прекрасното родство на една целувка на автобусна спирка с дневната луна, скритата връзка между метличина в нивата и чувството за любов, която не е искана. Такива открития

изискват една невинна отвореност към настоящия момент, каквато постигат повече децата, отколкото възрастните. За наш късмет, Балабанова е интелектуален критик, но като поет е дълбоко интуитивна.

Тези страници са изпълнени с причудливи полети на въображението, ирония, горчиви летописи за любов и раздяла, и чувствителни рефлексии на един космос, непрекъснато разкриващ своите значения пред очите на поетесата и пред нашите очи. Тридесет и деветте хайку, които следват, са покана към читателите самите те да станат откриватели: да виждат това, което поетесата вижда, да си представят, което тя си представя, да чувстват, каквото тя чувства. И защото толкова много зависи от „силата на неизговореното“ (по думите на Балабанова), всяко хайку в тази книга оставя обширно пространство от недоизказаност на читателите, за да отидат отвъд нейните разкрития и да постигнат (както поетесата веднъж се изразява) „свое собствено прозрение“.

Тази малка книга е ценна находка. Вие ще я четете и ще я препрочитате много пъти, наслаждавайки се, размишлявайки върху нея, и с всеки прочит ще откривате повече.

Неочакваната светлина очаква.

Дейвид Г. Ланю

Ксавиер университет на Луизиана

Президент, Хайку Съсайъти във Америка

ябълка хилядолетия след Адам и Ева

an apple millennia after Adam and Eve

прошка:
дървото до прозореца
цъфна пак

forgiveness:
the tree by the window
again in bloom

на тринайсет златна рибка във водопад

thirteen years old a goldfish in a waterfall

желание до горното „до“ на пролетен гъжг

кокичета под ледени висулки...
I just called to say
I love you

desire till the high C of spring rain

snowdrops under icicles...
I just called to say
I love you

първи слънчев лъч
върху каменния войник
мирна утрин

first sunbeam
on the stone soldier
peaceful morning

пролетта си отива –
бера прецъфтели глухарчета
във ветровитата привечер

end of spring –
picking dandelion clocks
in the windy afternoon

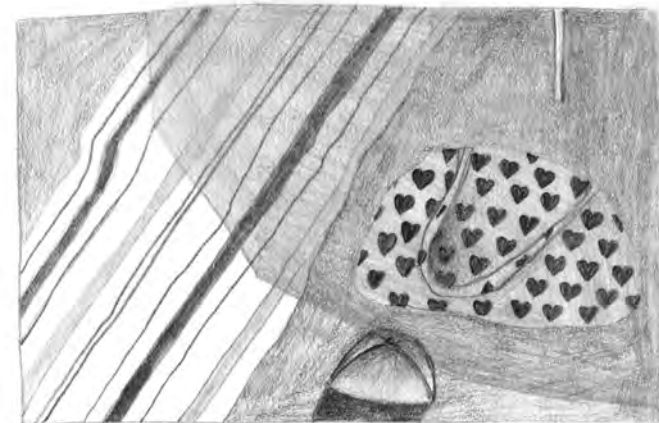
дали сме толкова различни
колкото си мислим –
слънчогледова нива

are we as different
as we think –
sunflower field

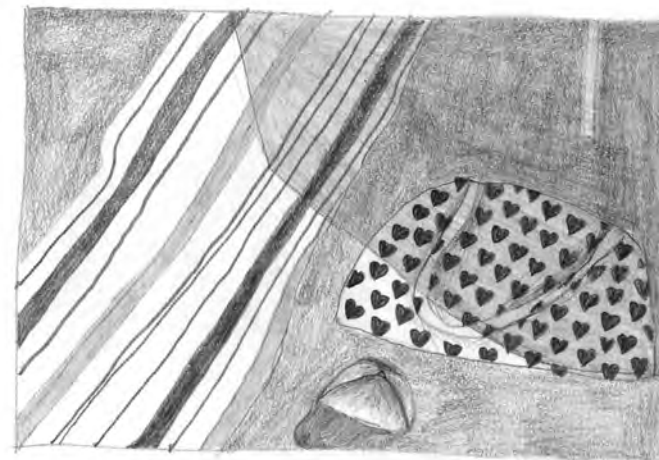
В самолета споделяме едни и същи крила

on the plane sharing the same wings

утринен хлад
на пустия плаж сърце
от камъни

morning chill
on the deserted beach a heart
made of stones

метличина в нивата...
тази неискана любов
в очите ѝ

cornflowers...
this unasked-for love
fills her eyes

бегла целувка
на спирката –
дневна луна

swift kiss
at the bus stop –
day moon

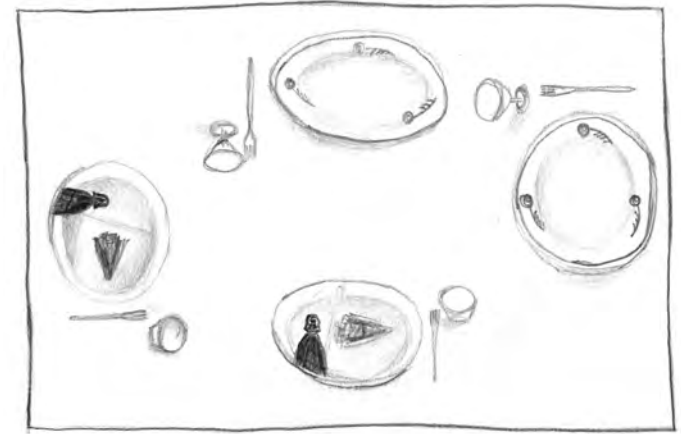
любовна нощ
падат звезди сред житата
и се превръщат в макове

night of love
stars fall in the field
and turn into poppies

моята звезда
на светлинни години от мен...
светулки

my star
light years away...
fireflies

очакване...
пясъчни замъци
под проливния дъжд

waiting...
sandcastles
under the pelting rain

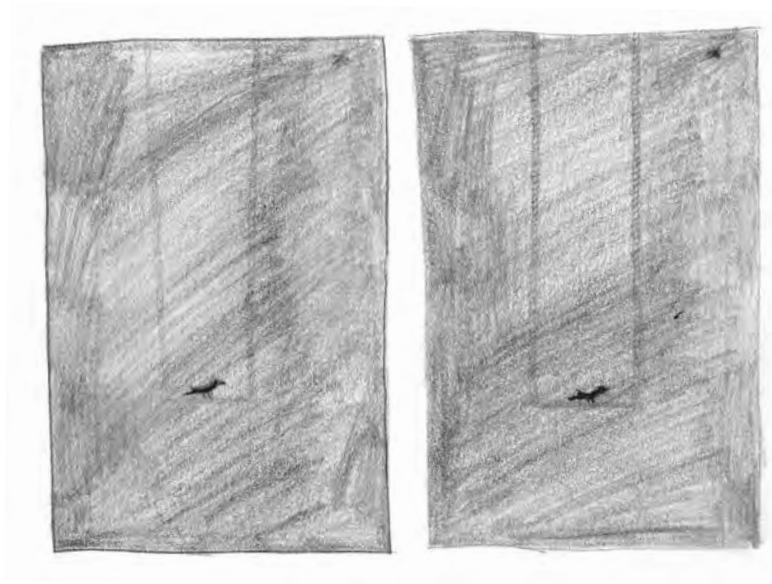

неговите гуми...
неочаквана светлина
под крила на нощна пеперуда

his words...
unexpected light
under a moth's wings

любов
върху тънката жица –
два гълъба

love
on the thin wire –
two pigeons

безсънна нощ
моят гръх поражда
неговите сънища

sleepless night
my breath moves
his dreams

нощен полет
поверявам те за малко
на звездите

night flight
I entrust you for a while
to the stars

червеното на тази роза дори в бодлите ѝ

the red of that rose even in its thorns

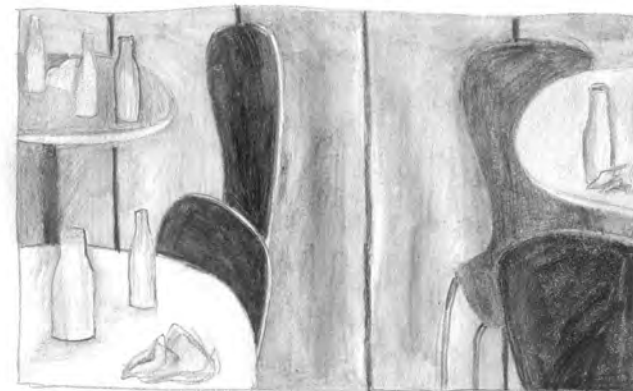
кряп...
където и да е песента на славея
не можем да я намерим

the end...
wherever the nightingale's song is
unable to find it

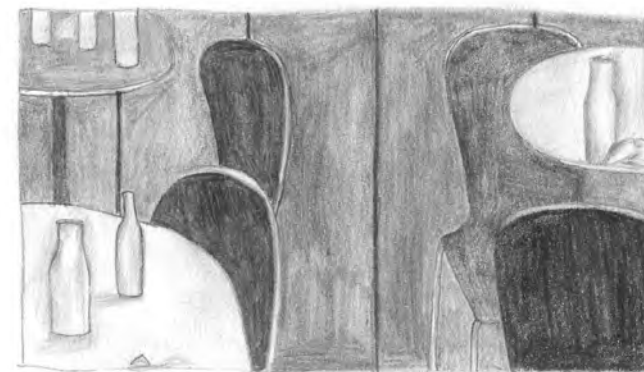
след раздялата...
полет на птица
над горчива вода

after parting...
a bird's flight
over bitter water

конец от хвърчило...
кафенето където
се срещаме

the string of a kite
stolen by the wind...
the café where we met

нова любов...
на мястото на цветарския магазин
аптека

new love...
in place of the flower shop
a drugstore

отиде си лятото...
отбелязвам страницата
с перо от чайка

end of summer...
I bookmark the page
with a seagull's feather

първите жълти листа
преструвам се че харесвам
празника

first yellow leaves
pretending to like
the party

спокоен следобед
моят внук убива и съживява
десет глинени войници

peaceful afternoon
my grandson kills and revives
ten clay soldiers

навлизаме в тунел
по радиото
химна на моряците

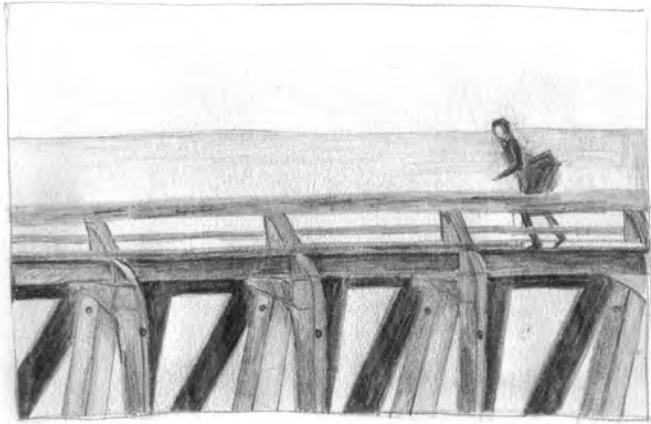
entering a tunnel
on the radio
the sailors' hymn

сухи листа
навети в иглите на бор:
тяхната среща

dry leaves
drifted over pine needles:
their meeting

забой на реката
светлини с неизвестен произход
сред тръстиките

bend in the river
lights of unknown origin
among the reeds

януарски следобед
мелодията
от един черно-бял филм

January afternoon
the melody from
a black-and-white film

спомени...
семе на цвете
между страниците на книга

memories...
a flower seed between
the pages of a book

хоспис...
защо луната крие
другото си лице?

hospice...
why does the moon hide
its other face?

среднощна мелодия
неговата тайна любов
от толкова много години

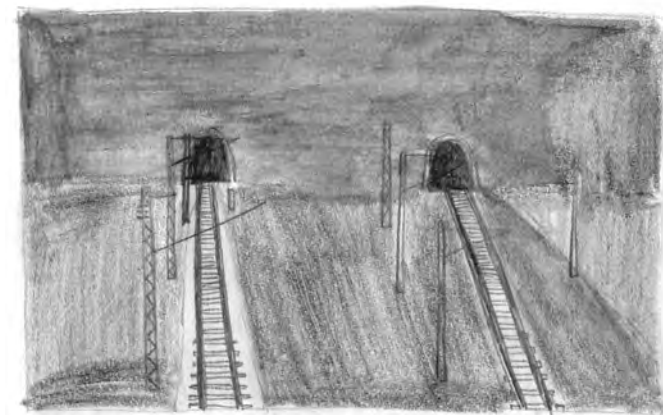
midnight melody
his secret love
for so many years

семеен албум...
светлини на профучаващ влак
в нощта

family album...
lights of a passing train
in the night

старо гробище
високи кипариси
пробиват небото

old graveyard
tall cypresses
pierce the heavens

странен червен облак отливката на нечия гуша

a strange red cloud the cast of someone's soul

между звездите невидими звезди

between the stars invisible stars

безсънна нощ роса върху бурените

sleepless night dewdrops on the weeds

“desire till the high C of spring rain”: *Modern Haiku*, Vol. 47.1,
 Winter-Spring, 2016.
 “snowdrops under icicles...”: *Chrysanthemum*, #6, October, 2009.
 “first sunbeam”: *A Thousand Cranes*, International Haiku Festival
 Anthology, 2015; written music for piano,
 cello and soprano by Dirk Blockeel.
 “on the plane sharing the same wings”: *Modern Haiku*, Vol. 45.3,
 Autumn, 2014.
 “night flight”: *World Haiku*, No 5, Tokyo, 2009.
 “morning chill”: *World Haiku*, No 11, Tokyo, 2015.
 “cornflowers...”: *World Haiku*, No 11, Tokyo, 2015.
 “swift kiss”: *Modern Haiku*, Vol. 45.3, Autumn, 2014.
 “night of love”: *Haiku Friends*, Vol. 3, Osaka, 2009.
 “my star”: *Haiku Friends*, Vol. 3, Osaka, 2009.
 “his words...”: *World Haiku*, No 8, Tokyo, 2012.
 “love”: *World Haiku*, No 8, Tokyo, 2012.
 “sleepless night”: *Haiku Friends*, Vol. 3, Osaka, 2009.
 “after parting...”: *Haiku Friends*, Vol. 3, Osaka, 2009;
World Haiku, No 10, Tokyo, 2014
 “the string”: *Haiku Friends*, Vol. 3, Osaka, 2009; *World Haiku*,
 No 10, Tokyo, 2014.
 “new love...”: *Modern Haiku*, Vol. 43.3, Autumn, 2012.
 “dry leaves”: *World Haiku*, No 9, Tokyo, 2013.
 “entering a tunnel”: *Chrysanthemum*, #6, October, 2009.
 “bend in the river”: *Haiku Friends*, Vol. 3, Osaka, 2009;
World Haiku, No 10, Tokyo, 2014.
 “memories”: *Frogpond*, Vol. 38:2, Spring/Summer, 2015.
 “January afternoon”: *Simply Haiku*, vol. 6, No4, Winter, 2008.
 “family album...”: *Modern Haiku*, Vol. 40.3, Autumn, 2009;
World Haiku, No 6, Tokyo, 2010.
 “old graveyard”: *World Haiku*, No 7, Tokyo, 2011.
 “sleepless night dewdrops on the weeds”: *Modern Haiku*,
 Vol. 43.3, Autumn, 2012.

съдържание contents
Неочаквана светлина 7 __ 5 *Unexpected Light*

ябълка	11	an apple
прошка	12	forgiveness
на тринайсет	13	thirteen years old
желание	14	desire
кокичета под ледени висулки	15	snowdrops under icicles
първи слънчев лъч	16	first sunbeam
пролетта си отива	17	end of spring
дали сме толкова различни	18	are we as different
в самолета	19	on the plane
утринен хлад	20	morning chill
метличина в нивата	22	cornflowers
бегла целувка	23	swift kiss
любовна нощ	24	night of love
моята звезда	25	my star
очакване	26	waiting
неговите думи	28	his words
любов	29	love
безсънна нощ	31	sleepless night
нощен полет	32	night flight
червеното на тази роза	33	the red of that rose
краят	34	the end
след раздялата	35	after parting
конец от хвърчило	36	the string of a kite
нова любов	38	new love
отиде си лятото	39	end of summer
първите жълти листа	40	first yellow leaves
спокоен следобед	41	peaceful afternoon
нализаме в тунел	43	entering a tunnel
сухи листа	44	dry leaves
завой на реката	45	bend in the river
януарски следобед	47	January afternoon
спомени	48	memories
хоспис	49	hospice
среднощна мелодия	50	midnight melody
семейн албум	52	family album
старо гробище	54	old graveyard
странен червен облак	56	a strange red cloud
между звездите	57	between the stars
безсънна нощ	58	sleepless night

.... поезия смол стейшънс

Реймънд Карвър, <i>Късмет</i> , 2008
Manuel Rivas, <i>From Unknown to Unknown</i> , 2009
Рада Панчовска, <i>Стени и мостове</i> , 2011
Karen Harrison, <i>Sekonyer River</i> , 2011
Йордан Ефтимова, <i>Сърцето не е създател</i> , 2013
Пламен Антонов, <i>Тотемът на Вълка. Неполитическото</i> , 2013
Pilar Pallarés, <i>A Leopard Am I</i> , 2013
Лоис Перейро, <i>Събрани стихотворения</i> , 2013
Едвин Сугарев, <i>Изваждане на восьмичните пъти</i> , 2013
Жужа Бенев, <i>Безпредметно битие</i> , 2013
Петя Хайнрих, <i>Лотос</i> , 2014
Розалия де Кастро, <i>Галисийски песни</i> , 2014
Кирил Василев, <i>Провинции</i> , 2015
Самира Негруш, <i>Монолози на жасмина</i> , 2015
Мануел Ривас, <i>Изчезването на снега</i> , 2015
Онур Бехрамоглу, <i>Песните, научени от теб</i> , 2015
Владимир Сабоурин, <i>Работникът и смъртта</i> , 2016
Славе Гьоргьо Димоски, <i>Последните ръкописи</i> , 2016
Люджмила Балабанова, <i>Роса върху бурените</i> , 2016

Людмила Балабанова
Роса Върху бурените

българска, първо издание

превод Людмила Балабанова и Дейвид Г. Ланю
илюстрации Ирина Каракехайова
редактор Цветанка Еленкова
коректор Васил Койнарев
дизайн Яна Левиева
издател Смол Стейшънс Прес
печат Симолини 94

Адрес на издателството
София 1408, ул. *Димитър Манов* № 20
Книги може да закупите в книжната мрежа,
на адреса на издателството или на уеб сайт
www.smallstations.com